

Inbrotten kan bekämpas – med tjuvens hjälp

Polisinspektör **Kent Pira** arbetar på Kungsholmens närpolis i Stockholm och har gjort rapporten »Vad vet vi om bostadsinbrott? 20 gärningspersoners svar». Den finns att läsa på www.polisen.se/stockholm länk: brott, trygg hemma...

J

AG VAR FEM år och hade inte ännu fått ansvaret att gå hem själv. Min storebror var däremot tio år, omkring 140 centimeter lång och gick i fjärde klass. Han hade egen nyckel.

När han efter en skoldag skulle låsa upp dörren var den redan öppen, så han gick in. I lägenheten upptäckte han stor oordning och att apparater, kläder och tillhörigheter inte låg i den ordning som mamma brukade lägga dem. Han ringde henne på arbetet och frågade varför det var så stökigt. Mamma förstod direkt att något var fel och utan att skrämra min bror bad hon honom att omedelbart gå ut från lägenheten till några bekanta. Det hade varit INBROTT! Detta satt direkt sina otrygghetsspår hos oss barn. Hos mig bestod rädslan i att jag blev mörkrädd och att jag trodde att jag skulle skiljas från mina föräldrar.

Nu i vuxen ålder och efter kontakt med åtskilliga målsägare som drabbats av bostadsinbrott finns fortfarande en vision om att ingen ska behöva känna otrygghet för inbrott i sitt hem och kanske är den grundad av egna erfarenheter. Kan jag hjälpa de som vill värja sig mot inbrott eller stödja och förklara förhållanden hos de redan drabbade, och kan min insats hos någon reducera denna olustkänsla och otrygghetsångest som kan drabba både barn och vuxna efter ett inbrott, ska jag göra detta.

den informationen ges möjlighet att förstå proportionerna.

Om inbrott redan skett har polisen en tuff uppgift att se till så det resulterar i ett slutredovisat ärende. För detta ändamål behöver rättskedjan verkligen allmänhetens hjälp. Polisen äger inte ensam problemet utan som vid så många andra brott finns det även här åtskilligt med andra faktorer som påverkar utgången, såsom bostadsinnehavaren, gärningspersonen, bostaden och inte minst personer och omgivningen omkring inbrottsobjektet.

I kontakt med en bostadsinbrottsdrabbad målsägare bygger samtalen på förtroende och de ska förvänta sig och förväntar sig väl underbyggda svar från polisen. Vid flera tillfällen har jag fått frågor som rör bostadsinbrott där svaren inte kunnat lämnas och det är beroende av brist på vetenskap. Polisen vet mycket men inte sällan vet gärningspersonen lite mer. Det var en grogrund som förde mig in på möjligheten att skynda på utvecklingen och söka kunskap utanför traditionell väg inom polisen – att ta hjälp från inbrottstjuvar.

BRYTA INVANDA MÖNSTER

Nu fanns en chans för polisen att bli bättre och att bland annat komma närmare kärnan i frågan om var, när, hur och varför bostadsinbrott sker. Det fanns bara en hake – skulle tjuvar frivilligt ställa upp och hjälpa polisen?

I mitt huvud är det som inte bevisats som omöjligt, möjligt. Därför började resan mot intervjuvären med en strategisk genomförbar plan som mer berör hur vi människor fungerar än brott och straff.

När brott bekämpas görs det många gånger med traditionellt sett invanda metoder. Polisen är styrd av lagar och förordningar och det är inte alltid dessa räcker till när praktiska svårigheter ska lösas.

Med hjälp av 20 djupintervjuer med tjuvar och före detta tjuvar framgick saker och ting klarare. Och med stöd av denna kan vi alla – både polisen och allmänheten – få hjälp på vägen mot att förhindra bostadsinbrott. ■■■

» ÅTGÄRDER SOM KAN FÖRHINDRA BOSTADSINBROTT

- ▶ I flerbostadshus se till att »säkra porten» och följ rutiner för öppning till obehöriga.
- ▶ Grannsamverka (var uppmärksam).
- ▶ Säkerhetsplanera inför längre frånvaro från bostaden.
- ▶ Ha ljud på när du är borta (exempelvis en radio).
- ▶ Förvara inte värdefulla saker i hemmet.
- ▶ Försök få bostaden med omnejd att se frekventerad ut.
- ▶ Använd ett gott skalskydd och larm.

13 810 INBROTT I FJOL

Bostadsinbrott! Det är en svår och tidskrävande uppgift för polisen att manövrera dessa brott och då helst till den önskvärda omfattningen att de inte sker. Bostadsinbrotten uppgick 2007 i Sverige till 13 810 stycken (enligt polisens IT-VUP). Av dessa redovisade polisen fem procent av ärendena till åklagare och då ska man veta att flera av dessa inte når domstol och än mindre leder alla till dom. Gärningspersonerna har i min studie »Vad vet vi om bostadsinbrott» angivit att de blivit dömda för cirka 2,4 procent av de bostadsinbrott de faktiskt begått, och med